

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av 105 och 143 §§ inkomstskattelagen**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att inkomstskattelagen ändras så, att tillämpningsområdet för studiepenningssavdraget utvidgas på det sätt som förutsätts i studiestödsreformen. Vidare föreslås att det mervärdesskatteunderstöd för bostadsanskaffare som reserverats i statsbudgeten för ändamålet och som baserar sig på statsrådets beslut skall vara skattefritt vid

inkomstbeskattningen. Dessutom ändras stadgandet om tillfällig skattefrihet för sysselsättningsstöd till hushållen.

Avsikten är att lagen skall träda i kraft så snart den har antagits och blivit stadfäst. Avsikten är att den skall tillämpas redan vid beskattningen för innevarande år.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Studiepenningssavdrag

Den nya studiestödslagstiftningen träder för förvaltningens del i kraft vid ingången av maj, i fråga om stödet för högskolestuderande vid ingången av juni och vad gäller stödet för studerande på mellanstadiet vid ingången av juli innevarande år. Bestämmelserna om vem som är berättigad till skattepliktigt studiestöd ändras i samband med reformen så att de gäller också studerande på mellanstadiet.

Avsikten med studiepenningssavdrag som beviljas högskolestuderande i kommunalbeskattningen är att höja tröskeln för beskattningen så, att de studerande som får endast studiepenning i praktiken inte behöver betala skatt. I propositionen föreslås att stadgandena om studiepenningssavdrag utvidgas att gälla också studiepenning för studerande på mellanstadiet, dock med undantag av vuxenstudiepenning. Vuxenstudiepenning betalas på andra betalningsgrunder än annan studiepenning och ersätter delvis skattepliktig inkomst, varför stadgandena om studiepenningssavdraget inte kommer att gälla vuxenstudiepenning.

Studiepenningssavdraget vid kommunalbeskattningen är 13 000 mk, dock högst beloppet av studiepenningen. Om den skattskyldiges förvärvsinkomst överstiger avdragets fulla belopp minskas avdraget med 50 % av det belopp varmed förvärvsinkomsten överstiger avdraget.

Studiestödets bostadstillägg är skattefritt, vilket innebär att inkomstskattelagen inte behöver ändras på denna punkt.

Mervärdesskatteunderstöd

I början av juni, då mervärdesskattelagen träder i kraft, blir också byggnadsverksamheten skattepliktig. I den rådande synnerligen svåra lönsamhetssituationen inom byggnadsbranschen finns det inga förutsättningar för bostadsproduktion om inte kostnadsstegringen överförs på bostadsprisen. Då också den ekonomiska situationen för hushållen är dålig och efterfrågan på ägarbostäder redan därför liten, har i statsbudgeten för innevarande år reserverats ett anslag för de tilläggskostnader som mervärdesskatten föranleder bostadsköpare. Avsikten är att på detta sätt i övergångsskedet främja byggandet av bostäder.

Om grunderna för beviljande av mervärdeskatteunderstöd har utfärdats ett statsrådsbeslut (285/94). Understöd kan beviljas fysiska personer eller samfund för en bostadsbyggnad eller en bostad som de skaffat mot vederlag och som har börjat byggas den 1 september 1993 eller efter det, men före den 1 januari 1995. Mervärdesskatteunderstöd kan dock inte beviljas om bostaden blivit färdig innan mervärdeskattelagen trätt i kraft.

I denna proposition föreslås att understödet skall vara skattefri inkomst för understödstagaren vid inkomstbeskattningen.

Sysselsättningsstöd till hushåll

Enligt stadgandena är vid beskattningen för 1994 och 1995 det sysselsättningsstöd enligt sysselsättningsförordningen som en fysisk person ehållit genom annat än näringsverksamhet, jordbruk eller skogsbruk, inte skattepliktig inkomst. Syftet med stadgandet var att uttryckligen stöda hushåll som arbetsgivare då med stödet anställs en sådan arbetslös arbetssökande som avses i sysselsättningsförordningen. Då det i praktiken kan uppstå t.ex. ovisshet om huruvida till en person som ämnar bli företagare har betalats sysselsättningsstöd som omfattar av skattefrihet, föreslås att stadgandet justeras så, att skattefriheten begränsas att gälla endast sysselsättningsstöd som betalas till arbetsgivare.

2. Propositionens verkningar

Den skattepliktiga studiepenningens belopp beräknas under innevarande år uppgå till 960 milj. mk och senare till knappt 1,6 mrd mk. Utvidgandet av stadgandet om studiepennings-

avdrag till att gälla också den studiepenning som studerande på mellanstadiet får minskar kommunernas skatteinkomster med ca 70 milj. mk. År 1994 minskar avdraget skatteintäkterna med ca hälften av ovan nämnda belopp.

Om studiepenningsavdrag inte beviljas studerande på mellanstadiet och det inte finns några löneinkomster går ca 1 000 mk av studiepenningen till skatt under ett läsår.

I statsbudgeten för 1994 har för mervärdeskatteunderstöd reserverats ett förslagsanslag om 25 milj. mk. Behovet av anslag under åren 1995 och 1996 beräknas uppgå till sammanlagt 175 milj. mk. Avsikten är att hela det anslag som behövs för projektet tas från 1994 års II tilläggsbudget som reservationsanslag eftersom det är svårt att i detta skede förutsäga hur understödets tidsinplacering kommer att utforma sig. Understödet per bostad varierar, beroende på när bostaden har börjat byggas, mellan 3 000 mk och 24 000 mk. Statskontoret beviljar understödet på ansökan med nuvarande personal.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet.

4. Ikraftträdande

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart den har antagits och blivit stadfäst. Den skall tillämpas för första gången vid beskattningen för innevarande år.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag**om ändring av 105 och 143 §§ inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/92) 105 § och 143 § 7 mom., av dessa lagrum det sistnämnda sådant det lyder i lag av den 30 december 1993 (1502/93), samt fogas till 143 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 30 december 1993 och lag av den 30 april 1993 (391/93), ett nytt 9 mom. som följer:

105 §

Studiepenningsavdrag vid kommunalbeskattningen

Om en skattskyldig har fått i lagen om studiestöd (65/94) avsedd annan studiepenning än vuxenstudiepenning, skall från hans nettoförfärvsinkomst göras kommunalbeskattningens studiepenningsavdrag. Detta fulla belopp är 13 000 mark, dock högst beloppet av studiepenningen. Avdraget minskas med 50 procent av de belopp varmed beloppet av den skattskyldiges förfärvsinkomst överstiger studiepenningsavdragets fulla belopp.

143 §

Vissa övergångsstadganden

Vid beskattningen för 1994 och 1995 är det

Helsingfors den 29 april 1994

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

sysselsättningsstöd enligt 4 kap. sysselsättningsförordningen (130/93) som en fysisk person erhållit genom annat än näringsverksamhet, jordbruk eller skogsbruk, inte skattepliktig inkomst.

Mervärdesskatteunderstöd som avses i statsrådets beslut om grunderna för beviljande av mervärdesskatteunderstöd (285/94) är inte skattepliktig inkomst för understödstagaren.

Denna lag träder i kraft den 1994.

Lagen tillämpas första gången på beskattningen för år 1994.

Minister *Ilkka Kanerva*

Lag

om ändring av 105 och 143 §§ inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/92) 105 § och 143 § 7 mom., av dessa lagrum det sistnämnda sådant det lyder i lag av den 30 december 1993 (1502/93), samt *fogas* till 143 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 30 december 1993 och lag av den 30 april 1993 (391/93), ett nytt 9 mom. som följer:

Gällande lydelse

105 §

Studiepenningsavdrag vid kommunalbeskattningen

Om en skattskyldig har fått studiepenning enligt lagen om studiestöd för högskolestuderande (111/92), skall från hans nettoförvärvsinkomst göras studiepenningsavdrag vid kommunalbeskattningen. Dess fulla belopp är 13 000 mark, dock högst beloppet av studiepenningen. Avdraget minskas med 50 procent av det belopp varmed beloppet av den skattskyldiges förvärvsinkomst överstiger avdragets fulla belopp.

Föreslagen lydelse

105 §

Studiepenningsavdrag vid kommunalbeskattningen

Om en skattskyldig har fått i avsedd *annan studiepenning än vuxenstudiepenning*, skall från hans nettoförvärvsinkomst göras kommunalbeskattningens studiepenningsavdrag. Dettas fulla belopp är 13 000 mark, dock högst beloppet av studiepenningen. Avdraget minskas med 50 procent av de belopp varmed beloppet av den skattskyldiges förvärvsinkomst överstiger studiepenningsavdragets fulla belopp.

143 §

Vissa övergångsstadganden

Vid beskattningen för 1994 och 1995 är det sysselsättningsstöd enligt sysselsättningsförordningen (130/93) som en fysisk person erhållit genom annat än näringsverksamhet, jordbruk eller skogsbruk, inte skattepliktig inkomst.

Vid beskattningen för 1994 och 1995 är det sysselsättningsstöd enligt 4 kap. sysselsättningsförordningen (130/93) som en fysisk person erhållit genom annat än näringsverksamhet, jordbruk eller skogsbruk, inte skattepliktig inkomst.

Mervärdesskatteunderstöd som avses i statsrådets beslut om grunderna för beviljande av mervärdesskatteunderstöd (285/94) är inte skattepliktig inkomst för understödstagaren.

Denna lag träder i kraft den 1994.

Lagen tillämpas första gången på beskattningen för år 1994.